

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

(महाराष्ट्र शासन अधिसूचना क्रमांक २००७/(३२२/०७)विशि-४ महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४(१९९४ चा महा.३५) च्या कलम ३ च्या पोटकलम(२) अन्वये दिनांक २७ सप्टेंबर, २०११ रोजी स्थापित व महाराष्ट्र सर्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (सन २०१७ चा महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम क्रमांक ६) व्यारा संचालित राज्य विद्यापीठ)

(आस्थापना विभाग)

एम. आय. डी. सी. रोड, कॉम्प्लेक्स, गडचिरोली जि. गडचिरोली ४४२६०५

दुरव्धनीक्र. ०७१३२-२२३१०४ email:-gondwanaesst@gmail.com

जा.क्र. गो.वि./आस्था./ १५ /२०१९

दि. C /०१/२०१९

परिपत्रक

विषय :- विद्यापीठ स्तरावरून शिकाऊ उमेदवारी योजना राबविण्याबाबत.

संदर्भ :- मा. शिक्षण सहसंचालक(उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ यांचे कार्यालयीन पत्र क्र. युएनआय/१४५/१८/अधी.३/विशि-१/२०६०८, दिनांक २८ डिसेंबर २०१९

उपरोक्त संदर्भीय विषयान्वये, विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालयातील प्राचार्यांना कळविण्यात येते की, मा. शिक्षण सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र शासन, पुणे यांचे संदर्भीय पत्र प्राप्त असुन संलग्नित आहे.

केंद्र शासनाच्या शिकाऊ उमेदवारीच्या नियमावलीनुसार शिकाऊ उमेदवारी भरतीचे प्रमाण आस्थापनेवरील एकुण मनुष्यबळाच्या २.५०% ते १०% इतके आहे. तथापि, राज्यात मोठ्या प्रमाणात पायाभुत सुविधांचा शिकाऊ उमेदवारी प्रशिक्षणाकरीता प्रभावी पणे उपयोग करणे शक्य असल्याने शिकाऊ उमेदवारीचे प्रमाण १५% पर्यंत वाढविण्यात आलेले आहे. विविध शाखेमध्ये उत्तीर्ण झालेले उमेदवारी प्राप्त झाल्यामुळे शिकाऊ उमेदवारीनी त्यांच्या कामाच्या अनुभवातुन उमेदवारांचा कौशल्यात वाढ होऊन त्याचा उपयोग रोजगार व स्वयंरोजगाराकरीता होईल असे मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी निर्देश दिलेले आहेत.

त्याअनुषंगाने शासन पत्रासोबत संलग्नित असलेल्या कृती आराखडयानुसार संदर्भीय पत्रान्वये आपल्यास्तरावर कार्यवाही घेवून अहवाल वेळोवेळी शासनास व मा. संचालनालय कार्यालयास उपलब्ध करून द्यावा.

(डॉ. ईश्वर मोहुर्ले)

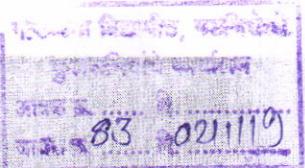
कुलसचिव

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

सहपत्र - संदर्भीय पत्र संलग्नित.

प्रत माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी :-

- १) मा. कुलगुरुंचे कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली, यांना माहितीकरीता अग्रेषीत.
- २) मा. प्र-कुलगुरुंचे कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली यांना माहितीकरीता अग्रेषीत.
- ३) मा. विभाग प्रमुख, पदव्युत्तर शैक्षणिक विभाग, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
- ४) मा. प्राचार्य, संलग्नित महाविद्यालये, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोडी
आस्थापना विभाग
अधिक्र. १८ ..... दि. २१.११.१९

जावक क्र. .... दि. ....

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय(उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-४१००१.

www.dhepune.gov.in

फोन नं. ०२०/२६१२२११९, २६०५१५१२, २६१२४६३९

क्रमांक- युएनआय/(१४५/१८६) /अधी. ३/विशि-१ /२५६०८

Email- vishi.dhepune@nic.in

फॅक्स ०२०/२६१११५३

दिनांक-

२८ DEC 2018

प्रति,

कुलसचिव,
सर्व अकृषी विद्यापीठे,
महाराष्ट्र राज्य.

विषय- विद्यापीठ स्तरावरून शिकाऊ उमेदवारी योजना राबविण्याबाबत.

संदर्भ- शासनपत्र क्रमांक संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.१४९/विशि-२

दिनांक २७ डिसेंबर, २०१८

उपरोक्त विषयाबाबतचे शासनाचे या संचालनालयास पाठविलेले व आपणास पृष्ठांकित केलेले संदर्भिय पत्र सोबत जोडली आहेत, कृपया पहावीत.

वरील संदर्भिय पत्रानुसार कळविण्यात येते की, केंद्र शासनाच्या शिकाऊ उमेदवारीच्या नियमावलीनुसार शिकाऊ उमेदवारी भरतीचे प्रमाण आस्थापनेवरील एकूण मनुष्यबळाच्या २.५०% ते १०% इतके आहे. तथापि, राज्यात भोठया प्रमाणात पायाभूत सुविधांचा शिकाऊ उमेदवारी प्रशिक्षणाकरिता प्रभावी पणे उपयोग करणे शक्य असल्याने शिकाऊ उमेदवारीचे प्रमाण १५% पर्यंत वाढविण्यात आलेले आहे. विविध शाखेमध्ये उत्तीर्ण झालेले उमेदवार यांना शिकाऊ उमेदवारी प्राप्त झाल्यामुळे शिकाऊ उमेदवारीनी त्यांच्या कामाच्या अनुभवातून उमेदवारांचा कौशल्यात वाढ होऊन त्याचा उपयोग रोजगार व स्वयंरोजगाराकरिता होईल असे मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी निर्देश दिलेले आहेत.

त्या अनुषंगाने ITI उत्तीर्ण उमेदवारांना मोठया प्रमाणात शिकाऊ उमेदवारी प्राप्त होते त्याच धर्तीवर B.A, B.Com, B.Sc , अभियांत्रिकी व पदविका यांचे शिक्षण घेत असलेल्या दुस.या/तिस.या व चौथ्या वर्षाचे Internship किंवा उन्हाळी सुट्टी किंवा दिवाळी सुट्टी मध्ये अर्धवेळ किंवा पुर्णवेळ याप्रमाणे उमेदवारांना शिकाऊ उमेदवारी देता येईल. त्यामुळे ITI उमेदवारांचे शिकाऊ उमेदवारांसाठी भरती मेळावे घेण्यात येतात त्याच धर्तीवर जिल्हा व विभागस्तरावर तसेच सर्व महाविद्यालयामध्ये उमेदवारांचे भरती मेळावे संयुक्तपणे घेण्यात यावेत. शिकाऊ उमेदवारी योजना काय आहे, ही योजना कशी राबवायची,

अ.क्र. (आणा)
१८.१२.१८

८३१११९

त्याचे नियम व मर्यादा काय आहे व या योजनेचे फायदे काय आहेत इ.ची पुर्णपणे माहिती मिळावी याकरिता व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाचे प्रादेशिक सहसंचालक तसेच विद्यापीठाचे संबंधित अधिकारी, प्लेसमेंट ऑफीसर्स, उद्योग आस्थापनेचे प्रमुख पदाधिकारी, उद्योग असोशिएशनचे पदाधिकारी तसेच महाविद्यालयाचे प्राचार्य व प्लेसमेंट अधिकारी यांचे उपस्थितीत व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाचे प्रादेशिक सहसंचालक सादरीकरण करतील.

शिकाऊ उमेदवारीमध्ये सेक्टरनिहाय जे व्यवसाय निर्देशित आहेत ते सोडून ज्या नवीन व्यवसायाची शिकाऊ उमेदवारांना गरज लागणार आहे त्याचा पद्धतशीर अभ्यासक्रम तयार करून त्यास राज्य शिकाऊ उमेदवारी परिषद यांच्याकडून अधिसूचना काढून त्या अभ्यासक्रमानुसार शिकाऊ उमेदवारांची विविध आस्थापनात भरती करणे व विहित प्रशिक्षण पुर्ण झाल्यानंतर राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेमार्फत त्यांची परीक्षा घेणे व उत्तीर्ण उमेदवारांना प्रमाणपत्र वितरीत करणे याकरिता व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाने कृती आराखडा तयार केला असून सदर कृती आराखडा सर्व अकृषी विद्यापीठांना कळविण्याबाबत शासनाने कळविलेले आहे.

त्यानुसार शासन पत्रासोबत जोडलेल्या कृती आराखडयानुसार प्रत्येक टप्पानिहाय कार्यवाहीचा अहवाल, उदा.कार्यशाळा घेणे, कार्यशाळेची उपस्थिती, सादरीकरण व त्याबाबतच्या शंका व निरसन इ.माहिती, कार्यशाळेनंतर गठीत करावयाच्या समित्या, समितीने केलेली कामे इ.अहवाल वेळोवेळी शासनास व या संचालनालयास सादर करावा.

८४/१
(डॉ.मोहन खतोळ)
शिक्षण सहसंचालक (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१.

प्रत- श्री.नि.शं.क्षीरसागर, कक्ष अधिकारी, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई- ३२ यांना माहितीस्तव सादर.

महाराष्ट्र राज्य

प्र. क्र. :- संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.१४९/विशि-२

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मादाम कामा रोड,

हतात्मा राजगढ़ चौक, मंत्रालय, मंवई-३२.

मेल: amol.bhokare@nic.in

हिन्दू दिवांगः - ३१९ डिसेम्बर २०१८

प्राची-

संचालक

उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य,
पुणे.

विषय :- विद्यापीठस्तरावरुन शिकाऊ उमेदवारी योजना राखविण्याबाबत.

संदर्भ :- संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य,

मंबई यांचे दि. १९.१२.२०१८ रोजीचे पत्र.

महोदय,

केंद्र शासनाच्या शिकाऊ उमेदवारीच्या नियमावलीनुसार शिकाऊ उमेदवारी भरतीचे प्रमाण आस्थापनेवरील एकूण मनुष्यवळाच्या २.५०% ते १०% इतके आहे. तथापि, राज्यात मोठ्या प्रमाणात पायाभूत सुविधांचा शिकाऊ उमेदवारी प्रशिक्षणाकरीता प्रभावीपणे उपयोग करणे शक्य असल्याने शिकाऊ उमेदवारी भरतीचे प्रमाण १५% पर्यंत वाढविण्यात आले आहे. विविध शाखेमध्ये उत्तीर्ण झालेले उमेदवार यांना शिकाऊ उमेदवारी प्राप्त झाल्यामुळे शिकाऊ उमेदवारींनी त्यांच्या कामाच्या अनुभवातून उमेदवाराचा कौशल्यात वाढ होऊन त्याचा उपयोग रोजगार व स्वयंरोजगारकरीता होईल, असे मा.मख्यमंत्री महोदयांनी निर्देश दिले आहेत.

२. सद्यस्थितीत ITI उत्तीर्ण उमेदवारांना मोठ्या प्रमाणात शिकाऊ उमेदवारी प्राप्त होते त्याच धर्तीवर B.A., B.Com., B.Sc., अभियांत्रिकी पदवी व पदविका यांचे शिक्षण घेत असलेल्या दुसऱ्या /तिसऱ्या/ चौथ्या वर्षांचे Internship किंवा उन्हाळी सुट्टी किंवा दिवाळी सुट्टी मध्ये अर्धवेळ किंवा पूर्णवेळ याप्रमाणे उमेदवारांना शिकाऊ उमेदवारी देता येईल.

३. ITI उत्तीर्ण उमेदवारांचे शिकाऊ उमेदवारांसाठी भरती मेळावे घेण्यात येतात त्याच धर्तीवर जिल्हा व विभागस्तरावर तसेच सर्व महाविद्यालयांमध्ये उमेदवाराचे भरती मेळावे संयुक्तपणे घेण्यात यावेत. शिकाऊ उमेदवारी योजना काय आहे, ही योजना कशी राबाबयाची, त्याचे नियम व मर्यादा काय आहेत, या योजनेचे फायदे काय आहेत इ.ची पूर्णपणे माहिती मिळावी याकरिता व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाचे प्रादेशिक सहसंचालक तसेच विद्यापीठाचे संवंधित अधिकारी, प्लसमेंट ऑफिसर्स, उद्योग आस्थापनाचे प्रमुख पदाधिकारी, उद्योग असोसिएशनचे पदाधिकारी तसेच

संचालनालयाचे प्रादेशिक सहसंचालक सादरीकरण आयोजित करतील. शिकाऊ उमेदवारीमध्ये सेक्टरनिहाय जे व्यवसाय निर्देशित आहेत ते सोडून ज्या नवीन व्यवसायाची शिकाऊ उमेदवारांना गरज लागणार आहे, त्यांचा पध्दतशीर अभ्यासक्रम तयार करून त्यास राज्य शिकाऊ उमेदवारी परिषद यांच्याकडून अधिसूचना काढून त्या अभ्यासक्रमानुसार शिकाऊ उमेदवाराची विविध आस्थापनात भरती करणे व विहित प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यावर राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेमार्फत त्यांची परिक्षा व उत्तीर्ण उमेदवारांना प्रमाणपत्र देणे अशाप्रकारे शिकाऊ उमेदवारीचा उपक्रम राबविण्यात यावा. याकरिता व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाने कृती आराखडा तयार केला असून सदर कृती आराखडा सर्व अकृषी विद्यापीठ तसेच सदर विद्यापीठांच्या अंतर्गत येणाऱ्या सर्व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहीत करण्याबाबत कब्बविण्यात यावे. तसेच सोबतच्या कृती आराखडानुसार प्रत्येक टप्पानिहाय झालेल्या कार्यवाहीचा अहवाल उदा. कार्यशाळा घेणे, कार्यशाळेची उपस्थिती, सादरीकरण व त्याबाबतच्या शंका निरसन इत्यादीची माहिती, कार्यशाळेनंतर गठीत करावयाचा समित्या, समितीने केलेली कामे इत्यादीबाबतचा अहवाल वेळोवेळी शासनास सादर करण्यात यावा.

सोबत :- संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी तयार केलेला कृती आराखडा.

आपला,

(निधिरत्न)

(नि. शं. क्षीरसागर)

कायांसन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

सर्व अकृषी विद्यापीठ.

पदवी धारकांसाठी विद्यापीठ स्तरावर शिकाऊ उमेदवारी योजना राबविणे.
कृती आराखडा

अ.क्र.	कामाचे स्वरूप व टप्पे	कामाची जबाबदारी	कामाचा कालावधी
१.	विद्यापीठ स्तरावर कार्यशाळा आयोजित करणे. कार्यशाळेत आवश्यक उपस्थिती- प्रादेशिक कार्यालयाचे सहसंचालक, प्रादेशिक कार्यालयाचे सहाय्यक प्रशिक्षणार्थी सल्लागार तसेच विभागीय सहसंचालक तंत्र शिक्षण व त्यांचे प्लेसमेंट ऑफिसर, उद्योग आस्थापनांचे प्रमुख, उद्योग असोसिएशनचे पदाधिकारी, महाविद्यालयांचे प्राचार्य व त्यांचे प्लेसमेंट ऑफिसर यांनी उपस्थित रहाणेबाबत सर्व कुलसचिवांना पत्र देणे.	संचालक तथा राज्य प्रशिक्षणार्थी सल्लागार, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय मुंबई.	डिसेंबर २०१८, तिसरा आठवडा.
२	प्रत्येक विद्यापीठ स्तरावर कार्यशाळा आयोजित करणे. वरीलप्रमाणे सर्वांना निमंत्रित करून कार्यशाळेचे आयोजन करणे.	सर्व विद्यापीठाचे कुलसचिव.	डिसेंबर - २०१८, चौथा आठवडा / जानेवारी- २०१९, पहिला आठवडा.
३.	विद्यापीठातील कार्यशाळेत शिकाऊ उमेदवारी योजना, अधिनियम, सुधारणा, व्यवसाय अभ्यासक्रम व अंमलबजावणी याबाबत सादरीकरण करणे.	व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालयाचे सहसंचालक तथा सहप्रशिक्षणार्थी सल्लागार.	डिसेंबर - २०१८, चौथा आठवडा / जानेवारी- २०१९, पहिला आठवडा.
४.	विद्यापीठ स्तरावर कुलसचिवांच्या अध्यक्षतेखाली पदवीधारक उमेदवारांसाठी शिकाऊ उमेदवारी समिती गठीत करणे. अध्यक्ष : कुलसचिव. सदस्य सचिव: व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालयाचे सहसंचालक सदस्य : उद्योग असोसिएशनचे प्रतिनिधी : CII, FICCI, विदर्भ इंडस्ट्री असोसिएशन, मराठवाडा इंडस्ट्री असोसिएशन : उपसंचालक, रोजगार स्वयंरोजगार व कौशल्य विकास. : महाविद्यालयांचे प्राचार्य (निवडक)	संचालक तथा राज्य प्रशिक्षणार्थी सल्लागार, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय मुंबई.	जानेवारी - २०१९, दुसरा व तिसरा आठवडा.

	<p>1. Training & Placement Officer. : सेक्टरनिहाय उद्योग असोसिएशनचे प्रतिनिधी</p> <p>समितीची कार्य व कर्तव्य :</p> <ol style="list-style-type: none"> १. उद्योग आस्थापनांची गरज लक्षात घेवून शिकाऊ उमेदवारीचे व्यवसाय निश्चित करणे. २. निश्चित केलेल्या नविन व्यवसायाचे अभ्यासक्रम तयार करणे. ३. राज्य शिकाऊ उमेदवारी परीषद यांना अभ्यासक्रम मंजुरीसाठी प्रस्तावित करणे. ४. उद्योग आस्थापनांना निर्देशित व्यवसाय अभ्यासक्रमांबाबत अवगत करणे. ५. भरती मेळावे आयोजित करणे. ६. उमेदवारांना शिकाऊ उमेदवारी मिळणेसाठी संनियंत्रण करणे 		
५.	<p>विद्यापीठ स्तरावर अभ्यासक्रम तयार करण्यासाठी इंडरिनेज सेक्टरनिहाय उपसमिती स्थापन करणे.</p> <p>अध्यक्ष : कुलसचिव.</p> <p>सदस्य सचिव : प्रादेशिक कार्यालयाचे सहसंचालक / प्रतिनिधी</p> <p>सदस्य : १. विद्यापीठाचे बोर्ड ऑफ रटडीजचे चेअरमन.</p> <p>२. महाविद्यालयांचे प्राचार्य.</p> <p>३. Training & Placement Officer.</p> <p>४. उद्योग सेक्टरचे प्रतिनिधी</p> <p>५. अभ्यासक्रमाचे तज्ज्ञ शिक्षक / प्राध्यापक</p>	विद्यापीठाचे कुलसचिव.	जानेवारी - २०१९, तिसरा आठवडा.
६.	<p>सेक्टरनिहाय उद्योग आस्थापनांशी चर्चा करून निश्चित केलेल्या नविन व्यवसायाचे अभ्यासक्रम तयार करणे व प्रमुख समितीस सादर करणे.</p>	विद्यापीठाचे कुलसचिव व सहसंचालक प्रादेशिक कार्यालय, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण.	जानेवारी - २०१९, चौथा आठवडा व फेब्रुवारी - २०१९ पहिला आठवडा.
७.	<p>विद्यापीठ समितीने प्रस्तावित केलेल्या नविन व्यवसाय अभ्यासक्रम प्रस्तावित करणे.</p>	विद्यापीठाचे कुलसचिव व सहसंचालक प्रादेशिक कार्यालय, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण.	फेब्रुवारी - २०१९ तिसरा आठवडा.
८.	<p>राज्य शिकाऊ उमेदवारी परीषद कडुन प्रस्तावित नविन निर्देशित व्यवसायांची मंजुरी घेणे.</p>	संचालक तथा राज्य प्रशिक्षणार्थी सल्लागार, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई.	फेब्रुवारी - २०१९ चौथा आठवडा.

९.	राज्य शिकाऊ उमेदवारी परीषदेने, SAC ने निर्देशित केलेल्या अभ्यासक्रमांची अधिसुचना निर्गमित करणे.	संचिव, कोशल्य विकास व उद्योजकता विभाग.	मार्च - २०१९ दुसरा व तिसरा आठवडा
१०.	विद्यापीठ शिकाऊ उमेदवार समितीने पदवीधर उमेदवारांकरीता सेक्टरनिहाय भरती मेळाये आयोजित करणे.	विद्यापीठाचे / कॉलेजचे ट्रेनिंग अँड प्लेसमेंट ऑफिसर.	फेब्रुवारी - २०१९ चौथा आठवडा व मार्च - २०१९ पहिला आठवडा.
११.	भरती केलेल्या उमेदवारांचे ऑफलाईन मोड मध्ये भरती करून संविदा नोंदणी करणे व अभ्यासक्रमानुसार प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविणे.	संबंधित औद्योगिक आस्थापना.	मार्च - २०१९ पहिला व दुसरा आठवडा पासून फेब्रुवारी - २०२० पर्यंत
१२.	प्रशिक्षण पुर्ण केलेल्या उमेदवारांची परीक्षा घेणे व उत्तीर्ण उमेदवारांना प्रमाणपत्र देणे.	राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परीषद (SCVT)	फेब्रुवारी / मार्च - २०२०